

AVISOS MAIG 2010

PRODUCTES FITOSANITARIS

Abans d'aplicar un producte fitosanitari llegiu atentament l'etiqueta, ja que en ella s'indica el cultiu i el paràsit pel qual està autoritzat; la toxicitat, el termini de seguretat, els consells sobre la seva utilització,...

Retirada de productes fitosanitaris

Recordeu que els següents productes es troben en fase de retirada, pel que us indiquem els terminis màxims de comercialització i utilització.

Cal tenir en compte que quan un producte es retira del mercat, [el límit màxim de residus](#) es fixa al límit de detecció analítica, per la qual cosa l'ús incorrecte d'aquests productes pot posar en perill la posterior comercialització de la collita. Podeu consultar els diferents noms comercials de les substàncies actives afectades en el [Registre Oficial de Productes Fitosanitaris del Ministeri de Medi Ambient, Medi Rural i Marí](#).

Substàncies actives en fase de retirada

Substància activa	Nom comercial	Dates			Decisió CEE
		Retirada de l'autorització	Termini màxim de comercialització	Termini màxim d'utilització	
Bromuconazole	Vectra		03/11/09	03/05/2010	2008/832/CE
Napropamida	Devrinol 45-F	07/05/2009	07/11/09	07/05/2010	2008/902/CE

Clorat	Defol, Cloratex, Integran	10/05/2009	10/11/09	10/05/2010	2008/865/CE
Antraquinona	Morkit 25 seco, Ornitol E-25	15/06/2009	15/12/09	15/06/2010	2008/986/CE
Triflumuron	Alsystin 25 WP	16/09/2009	16/03/10	16/09/2010	2009/241/CE

[Avisos SMS](#) sobre motejat de pomera i perera, i de míldiu de la vinya

El mes d'abril es va iniciar el servei SMS i email d'avisos sobre **motejat de pomera i perera** de les estacions de Móra la Nova, Lleida i de la Tallada d'Empordà, i de **míldiu de la vinya** als agricultors inscrits al portal de RuralCat.

FRUITERS

Inici de la campanya de prospecció de patògens de quarantena en fruiters en relació amb el Foc bacterià en fruiters de llavor, i el virus de la Sharka i la Taca bacteriana dels fruiters de pinyol.

El Departament d'Agricultura, Alimentació i Acció Rural (DAR) va començar el dia 27 d'abril la campanya 2010 de prospecció de patògens de quarantena en fruiters, concretament el Foc bacterià (*Erwinia amylovora*) en fruiters de llavor, i el virus de la Sharka i la Taca bacteriana (*Xanthomonas arboricola*) dels fruiters de pinyol.

Per a dur a terme aquesta tasca, a més del personal del Servei de Sanitat Vegetal del DAR, s'ha contractat un total de 28 tècnics de camp, 1 tècnic de laboratori, i 2 auxiliars de laboratori. D'aquest personal, 25 tècnics de camp mostrejaran i prospectaran les plantacions de fruiters de les comarques de Lleida i de les Terres de l'Ebre, i 3 tècnics de camp prospectaran les plantacions de les comarques de Girona.

Tot i que es considera eradicat el focus de Foc bacterià que va haver-hi a la comarca del Gironès l'any 2007 i tenint en compte la situació d'aquesta greu malaltia dels fruiters a l'Estat espanyol i en molts països de la Unió Europea (UE), cal mantenir una estricta vigilància en tot el territori per tal de cercar de forma immediata possibles nous focus de la malaltia.

D'altra banda, cal prospectar a fons les dues zones de seguretat del virus de la Sharka que actualment tenim a Catalunya, concretament a Benissanet i Miravet (Terres de l'Ebre) i a la Granja d'Escarp (Lleida), així com els cinc focus de la Taca bacteriana dels fruiters de pinyol, tots ells a les comarques de Lleida (localitats d'Albesa, Torrefarrera, Juneda, Alguaire i Vilanova de Segrià).

Cal destacar els elevats esforços que està realitzant el DAR per a la prospecció i, si s'escau, l'eradicació d'aquests patògens de quarantena dels fruiters, els quals podrien malmetre les nostres plantacions. Tot i així, és important la col·laboració dels agricultors i dels tècnics de les Agrupacions de Defensa Vegetal (ADV) en aquesta tasca de vigilància, tenint en compte que, per tenir èxit en la seva eradicació, cal trobar els focus en el seu estat inicial.

PLAGUES COMUNES

Aranya roja (*Panonychus ulmi*)

- **Mesures culturals:** Si s'observa fauna auxiliar (fitoseïds, *Stetorus*, antocòrids, etc.), el control biològic és probable i per tant no caldrà tractar; en cas contrari és aconsellable tractar si es troben més del 50% de les fulles amb aranya roja.
- **Control químic:** Productes: azociclotín, cloferntezín, etoxazol fenbutatín, hexitiazox, milbemectina, propargita (excepte perera) o els acaricides M.E.T.I. (fenazaquín, fenpiroximat, piridabèn, dels M.E.T.I. és aconsellable utilitzar un sol producte i fer un sol tractament per any.

Procureu que els insecticides emprats a les plantacions respectin l'acarofauna auxiliar.

Poll de San José (*Quadraspidiotus perniciosus*)

Aquest mes neixen les nimfes de 1a generació i es poden produir danys a la fruita. Els contestadors automàtics informaran puntualment del moment de tractament.
Productes: clorpirifòs, fenoxicarb.

POMERA I PERERA

Càpues (*Pandemis heparana*, *Adoxophies orana*, [Cacoecimorpha pronubana](#))

- **Mesures culturals:** Recomanem instal·lar trampes de feromona sexual. Només és recomanable tractar si es capturen més de 15-20 adults d'*Adoxophies* i/o *Pandemis* o 40 adults de *Cacoecia*, per trampa i setmana.
- **Control químic:** Els productes a aplicar contra larves joves (uns 21 dies després d'assolir-se el màxim vol d'adults) són: clorpirifòs, metil-clorpirifòs. A les zones tardanes, les plantacions afectades es poden tractar amb fenoxicarb, quan les larves arribin a 4t estadi.

Cemiostoma o minadora circular (*Leucoptera malifoliella*)

- **Mesures culturals:** Aquest mes es produirà el desenvolupament larvari. En general la fauna auxiliar pot controlar la plaga però, si no és així, a les zones tardanes encara es poden fer els tractaments ovicides contra la 1a generació.
- **Control químic:** Productes ovicides: teflubenzuron. Producte larvicida: imidacloprid.

Corc o carpocapsa (*Cydia* (=Laspeyresia) *pomonella*)

- **Mesures culturals:** A les zones més primerenques es preveu l'inici de vol d'adults a partir de mitjan abril. En plantacions problemàtiques que han sofert danys en la campanya anterior és recomanable seguir les següents pautes:
 1. Instal·lar trampes de feromona sexual i tractar només si es registren més de 2-3 captures / trampa i setmana
 2. Ajustar el volum de caldo a 1.000 l / Ha
 3. No baixar la dosi de matèria activa / Ha
 4. Fer recomptes de fruits cada 15 dies

5. *Emprar els productes preveient-ne l'eficàcia i la seva possible resistència a les matèries actives utilitzades*
 6. *No repetir una matèria activa utilitzada en 1a generació en les successives generacions*
 7. *La cadència de tractaments s'establirà segons les necessitats de la plantació, 15-7 dies*
 8. *Rentat de productes; repetir el tractament si es superen els 20 l / m2 de pluja*
 9. *En parcel·les que hagin sofert danys importants durant la campanya anterior, és recomanable la utilització del mètode de confusió sexual combinat amb tractaments químics.*
- **Control químic:** *A la 1a quinzena de maig es preveu el màxim vol d'adults. Tracteu només si es registren més de 2-3 captures per trampa i setmana. Productes ovicides: diflubenzuron, fenoxicarb, flufenoxuron (no aplicar a la varietat Golden), tebufenocida, teflubenzuron, indoxacarb (ovicida larvicida) Productes larvicides: Bacillus thuringiensis, clorpirifòs, metil clorpirifòs, metoxifenocida, spinosad, tiacloprid, virus de la granulosi*

Es recomana alternar les matèries actives per tal d'evitar resistències

Foc bacterià (*Erwinia amylovora*)

El 22.2.2007 es va publicar el [DECRET 42/2007](#), ⇨ de 20 de febrer, pel qual s'estableixen mesures per a la prevenció del foc bacterià (*Erwinia amylovora*).

- **Mesures culturals:** *Tot i que es considera eradicat el focus de Foc bacterià que va haver-hi a la comarca del Gironès l'any 2007 i tenint en compte la situació d'aquesta greu malaltia dels fruiters a l'Estat espanyol i en molts països de la Unió Europea (UE), cal mantenir una estricta vigilància en tot el territori per tal de cercar de forma immediata possibles nous focus de la malaltia.*

Tingueu en compte que la Llei de Sanitat Vegetal (43/2002) obliga als agricultors a informar immediatament a l'Administració davant la presència de qualsevol símptoma sospitós.

Recordeu que el bacteri pot penetrar a l'arbre a través de les flors, si es donen refluoracions, i les ferides provocades per pedregades. Per aquest motiu cal eliminar les refluoracions.

Motejat o mota (*Venturia pirina*, *V. inaequalis*)

- **Mesures culturals:** *Seguiu els avisos de tractament que donen els contestadors automàtics de Lleida, Móra la Nova i la Tallada d'Empordà. A les parcel·les on s'hagin observat danys cal extremar les precaucions.*
- **Control químic:** *Us recordem les estratègies a seguir:*
 - *Des del moment en què s'inicia una infecció es disposa de 36 hores per controlar-la amb algun dels **fungicides de contacte** següents: captan, clortalonil, ditianona, tiram i ziram (només perera).*
 - En pomera a més es pot utilitzar folpet, mancozeb, maneb i metiram. Els fungicides de contacte si no són rentats per la pluja tenen una persistència d'uns 8 dies.*

- Si ens ha passat el termini per a l'aplicació dels fungicides de contacte podem, fins a 96 hores després de l'inici de la infecció, fer servir algun dels fungicides penetrants o sistèmics següents: bitertanol (1), ciproconazole (1), difenoconazole, diniconazole (1), dodina (té efecte eradicant però provoca russeting), kresoxim-metil (1), miclobutanil (1), tebuconazole, trifloxistrobín, tetraconazole (1). Els fungicides sistèmics tenen una persistència de 8 dies i un cop han entrat a la fulla no són rentats per la pluja.

(1) A les dosis altes són alhora efectius contra fum o cendrosa. Per tal d'evitar resistències convé no repetir tractaments amb el mateix producte.

El que desitgi rebre [missatges SMS](#) sobre risc d'aquesta malaltia cal que s'inscriguin a ruralcat

PERERA

Àcar blanc (*Epirimerus pyri*)

D'ara en endavant vigileu les varietats sensibles (Llimonera, Williams, Barlet, Devoe, etc.) i tracteu als primers símptomes. Productes: abamectina, azoziclotín.

Fil-loxera (*Aphanostigma pyri*)

A les finques fortament afectades és recomanable fer 2 tractaments espaiats 15 dies a partir de primers de mes. A les restants cal seguir l'evolució de la plaga per si és necessari tractar a partir del 15 de maig. Productes: imidacloprid, metil-clorpirifòs, etil-clorpirifòs..

Perrísia (*Dasyneura pyri*) i **pica brots** (*Janus compresus*)

A les plantacions en producció no causen danys econòmics i ens ajuden a frenar el creixement dels arbres. A les plantacions joves i vivers cal tractar quan es detectin símptomes de caragolament de fulles (perrísia) o brots atacats (pica brots).

Psil·la (*Cacopsylla pyri*)

En absència de fauna auxiliar, tracteu quan s'observin més del 10% dels brots en creixement ocupats per larves. Productes: abamectina (1), teflubenzuron contra larves joves o ous a punt d'eclosionar o fenoxicarb contra larves de 4t i 5è estadi.

(1) productes amb acció acaricida.

Quan es comenci a observar melassa recomanem afegir als tractaments insecticides un producte dissolvent d'aquesta.

Stemphylium vesicarium

Cal estar atents a l'aparició dels primers símptomes. Les finques normalment afectades convé mantenir-les protegides amb fungicides específics. Productes: captan, ciprodinil+fludioxonil, kresoxim-metil, tebuconazol, trifloxistrobín. En cas de pluges és necessari repetir els tractaments. Aquests productes són també eficaços contra el motejat.

POMERA

Pugó gris o cendrós (*Dyasphís plantaginea*) i **pugó verd** (*Aphis pomi*)

Continua el risc de reinfestacions sobre els brots en creixement. Només és aconsellable tractar si es veuen incrementades les poblacions i hi ha degoteig de melassa sobre la fruita. Productes: acetamiprid, imidacloprid, flonicamida, pirimicarb, tiacloprid i tiametoxam.

Fum o cendrosa (*Podosphaera leucotricha*)

Mentre les temperatures no sobrepassin els 28° C. és recomanable mantenir protegides, amb sofre, les varietats susceptibles. Si observeu nous atacs caldrà recórrer a fungicides sistèmics. Productes: bitertanol, ciproconazole, kresoxim-metil, fluquinconazole, hexaconazole, miclobutanil, penconazole, tetraconazole, triadimenol, triflumizole i trifoxistrobin. Aquests productes són alhora actius contra motejat o mota.

PRESSEGUER

Grafolita o tinya oriental (*Cydia molesta*) i **Anàrsia** (*Anarsia lineatella*)

Per conèixer la seva evolució instal·leu una trampa de feromona sexual de cada espècie per parcel·la i tracteu quan es capturin entre 10 i 15 adults de grafolita o 7-10 adults d'anàrsia per setmana. Productes: alfa cipermetrín, bifentrín, ciflutruín, clorpirifòs, deltametrín, lambda cihalotrín, metoxifenocida, metil clorpirifòs, spinosad, zeta cipermetrín.

El mètode de confusió sexual funciona molt bé contra ambdues plagues

Poll blanc (*Pseudaulacaspis pentagona*)

Aquest mes es produirà el naixement i posterior fixació de les larves de la 1ª generació. Les plantacions afectades és convenient tractar-les al 70 % de larves nascudes. Els contestadors automàtics avisaran del moment oportú. Productes: fenoxicarb.

Pugó verd (*Myzus persicae*)

Tracteu si hi ha més del 5% d'arbres amb colònies actives. Productes: imidacloprid, pimetozina, pirimicarb i tiametoxam.

Fum o cendrosa (*Sphaerotheca pannosa*)

Fins a l'enduriment del pinyol és recomanable mantenir protegits els fruits amb sofre. Si, tot i això, es produeixen danys caldrà recórrer a antioïdis específics. Productes: bitertanol, bupirimat, ciproconazole, miclobutanil, penconazole, etc.

Per a evitar resistències és recomanable alternar productes de diferents famílies químiques.

Virus de la Sharka (PPV)

Cal prospectar a fons les dues zones de seguretat del virus de la Sharka que actualment tenim a Catalunya, concretament a Benissanet i Miravet (Terres de l'Ebre) i a la Granja d'Escarp (Lleida).

Si observeu símptomes sospitosos d'aquesta perillosa virosis dels fruiters de pinyol, aviseu immediatament als responsables de Sanitat Vegetal del DAR.

Taca bacteriana dels fruiters de pinyol (*Xanthomonas arboricola* pv. *pruni*)

Cal prospectar a fons els cinc focus de la Taca bacteriana dels fruiters de pinyol, tots ells a les comarques de Lleida (localitats d'Albesa, Torrefarrera, Juneda, Alguaire i Vilanova de Segrià)

Les pluges del mes d'abril poden ser afavoridores de la dispersió de la malaltia. Si observeu símptomes sospitosos d'aquesta perillosa bacteriosi dels fruiters de pinyol, aviseu immediatament als responsables de Sanitat Vegetal del DAR.

FRUITA SECA

AVELLANER

Diabló (*Curculio nucum*)

Durant aquest mes cal iniciar a les finques els controls de la població de diabló mitjançant la tècnica del frappinge. D'aquesta manera es determina si la presència d'adults és prou elevada per haver de realitzar un tractament químic contra la picada d'alimentació. El llindar de tolerància és capturar un mínim de 4 individus per 100 cops. Es recomana fer el frappinge a les zones més frescals de la finca (al costat dels marges), donat que aquest insecte té preferència pels ambients més frescals i humits. Feu el frappinge de matinada, ja que els diablons quan comença a fer calor s'amaguen, i per molt que sacsegem les branques no els trobarem.

El contestador automàtic de Tarragona avisarà del moment oportú per fer el tractament contra la picada d'alimentació.

Pugons (*Myzocallis corylii*, *Corylobium avellanae*)

Normalment, cap a finals de maig-primers de juny, depenent en gran part de la climatologia, les poblacions de pugó es redueixen de manera natural, donat que els brots es troben més lignificats i ja s'ha establert una població prou important de depredadors naturals dels àfids (crisopes, marietes, etc). Per això, cal evitar en la mesura que es pugui, tractar amb aficides, perquè aquests tractaments ens eliminen també les poblacions de fitoseïds (que són depredadors de l'aranya), i podem causar desequilibris i tenir atacs posteriors d'aranya.

Aranya

A finals de maig es comença a trobar aranya groga *Eotetranychus carpini*, *Tetranychus urticae* i aranya roja *Tetranychopsis horridus* en algunes plantacions. Sobretot en aquelles on hi ha hagut un retard en el tractament contra pugó per que es veu afectada greument la fauna útil.

Vigileu les vostres finques i en cas de trobar afectació tracteu amb productes respectuosos amb els fitoseïds per tal d'evitar nous atacs d'aranya.

AMETLLER

Brot sec (*Fusicoccum amygdali*)

En finques afectades i en finques amb varietats susceptibles (com Llangueta, Ferragnes o Marcona) s'ha de realitzar lluita química durant aquest mes i fins a mitjans de juny. En cas d'afectació important o temps plujós és recomanable fer 2 tractaments. És efectiu també el realitzar una lluita cultural, fer una esporga en verd, tallant per sota del xancre a les branques on veieu símptomes.

VINYA

Flavescència daurada

Durant el mes de maig el Servei de Sanitat Vegetal realitzarà controls de camp per detectar l'aparició de les primeres larves de l'insecte vector (*Scaphoideus titanus*). La finalitat observar l'evolució d'aquest insecte a les diferents zones vitícoles i determinar els moments òptims de tractament tant a les vinyes de les comarques de l'Alt i Baix Empordà, com en tots els vivers de vinya de Catalunya, que obligatòriament han de realitzar els 3 tractaments.

Míldiu (*Plasmopara viticola*)

La informació permanentment actualitzada sobre el risc d'atac d'aquest fong a cada zona vitícola, la podeu trobar als contestadors telefònics automàtics de les diferents Estacions d'Avísos, e-mail, avisos SMS i a RuralCat, les quals informen, a través dels seus tècnics, l'evolució del risc d'atac de manera contínua.

Detecció de les primeres taques: Per a l'estratègia de lluita contra aquest fong és molt important la localització de les primeres taques; la col·laboració dels agricultors per trobar-les serà gratificada econòmicament. En cas que en localitzeu alguna, no desprengueu la part afectada del cep i aviseu immediatament els tècnics de l'SSV.

Oidi o cendrosa (*Uncinula necator*)

- **Control biològic:** La lluita contra aquest fong es basa en la protecció preventiva de determinats estats fenològics especialment sensibles. El primer tractament cal realitzar-lo en el moment en què el brot assoleixi els 15-20 cm de longitud, o quan hi hagi 3 o 4 fulles desplegadas, i el segon quan s'arribi a la floració: a l'inici si es fa amb productes d'aplicació en líquid, o bé en plena floració si s'utilitza el sofre en pols.
- **Control químic:** sofre en pols, azoxistrobín, ciproconazol, meptil-dinocap, fenbuconazol, fluquinconazol, flusilazol, kresoxim-metil, metrafenona, myclobutanil, piraclostrobin, proquinazid, quinoxifén, tebuconazol, triadimenol, trifloxistrobín.

Podridura grisa (*Botrytis cinerea*)

- **Control biològic:** Al final de la floració, coincidint amb la caiguda dels capitells florals, en aquelles zones i varietats habitualment afectades per aquesta malaltia i en condicions meteorològiques favorables (pluges o humitats altes) pot ser convenient realitzar un tractament..
- **Control químic:** fungicides específics.

CÍTRICS

Aranya roja (*Tetranychus urticae*) i Aranya bruna (*Panonychus citri*)

Es convenient vigilar les poblacions d'aquestes aranyes i tractar en cas de que es superin els llindars d'intervenció. Per aranya roja es recomana realitzar el tractament a partir d'un 7% de fulles amb colònies amb formes mòbils. En el cas de l'aranya bruna es tractarà si es troben més del 20% de fulles amb formes mòbils d'aranya bruna (no intervenir químicament si la presència de fitoseïds és superior al 30%). Pera a les dos plagues es aconsellable banyar bé l'arbre i tractar solament els focus.

Pugons (*Aphis gossypii*, *Aphis spiraecola*, *Myzus persicae*, *Toxoptera aurantii*)

Afecten sobretot a plantacions joves, empelts, plançonades i a les varietats de clementines, per la qual cosa es vigilaran les seves poblacions i es tractarà quan es superin els llindars de tractament (30% de brots afectats). Es recomana tractar solament els focus. L'època crítica és des de mitjans d'abril fins la meitat de juny (brotada de primavera).

Poll roig de Califòrnia (*Aonidiella aurantii*)

Aquests darrers anys la distribució de la plaga s'ha incrementant considerablement a la zona citrícola de les nostres comarques. Si es va detectar la seva presència en fruits durant la collita passada (2 % de fruita afectada), o bé s'observen escuts en fusta o fulla, serà necessari realitzar un tractament en primera generació. A finals de maig - principis de juny es produeix la màxima concentració de larves dels primers estadis (són les més sensibles als productes químics) i per tant és el moment oportú per a realitzar els tractaments. Es donarà un avís pel contestador automàtic de Tortosa (977 58 11 81). En cas de dubte, contacteu amb els tècnics de Sanitat Vegetal del DAR o de la vostra ADV.

Poll gris (*Parlatoria pergandei*)

Si s'observa més d'un 2% de fruita atacada a la passada collita es recomana tractar en el moment de màxim de formes sensibles de primera generació. Cap a principis de juny es produeix la màxima sortida de larves de la 1ª generació. Es donarà un avís pel contestador automàtic de Tortosa (977 58 11 81). En cas de dubte contacteu amb els tècnics de Sanitat Vegetal o de la vostra ADV.

Recomanacions per a l'esporga

Durant aquest període es realitza l'esporga de les varietats que ja han finalitzat la

collita. És recomanable avançar al màxim aquesta operació, per tal de tenir unes brotades homogènies, que en tots els casos facilitaran el control de plagues. Com a mesura de control de transmissió de la tristesa i altres virus, cal desinfectar les eines de poda dos cops al dia i a cada canvi de finca.

Gomosi (*Phytophthora sp*)

S'ha de vigilar la presència en el tronc i en les branques d'exsudacions gomoses. Si s'escau, s'utilitzaran fungicides preventius i curatius. Les mesures culturals a realitzar són: airejar el coll i les arrels principals, evitar entollaments, sanejar les crostes i protegir de talls de poda.

OLIVERA

Piral o Barrinador de la branca (*Euzophera pinguis*)

Les plantacions debilitades per causes diverses (pedregades, ferides, errors culturals...etc) estan patint, últimament, l'atac d'aquest barrinador.

La colonització d'aquest xilòfag és lenta i quan s'aprecien visualment els danys ja tenim poblacions importants a la finca afectada. Cal observar serradures als troncs, esgrogueïment i decaïment dels arbres.

Si teniu dubtes consulteu els tècnics i si constateu atacs importants tracteu durant el mes de maig que és el moment eficaç per tal de rebaixar poblacions durant la posta i quan té lloc la naixença de les petites larves.

Punxó o foradat (*Prays oleae*)

Durant el mes de maig es produeix normalment el màxim de posta en generació antòfaga i durant el mes de juny en generació carpòfaga. Els contestadors telefònics avisaran dels moments més adients de tractament. S'ha de tenir en compte que els tractaments en la generació antòfaga tenen molts efectes secundaris sobre la fauna auxiliar del cultiu. Per això la decisió de tractament es realitza segons l'avivament d'ous en carpòfaga i a més depèn de molts factors: varietat, esporga, edat.; per tant, consulteu els tècnics.

Ull de gall (*Cycloconium oleaginum*) i repilo plomís (*Cercospora cladosporioides*)

En cas de pluges, humitats altes i altres condicions que puguin provocar noves infeccions de repilo, protegiu les oliveres amb compostos cúprics barrejats amb un fungicida orgànic.

CULTIUS EXTENSIVUS

ARRÒS

Caragol poma (*Pomacea insularum*)

Es tracta d'un caragol aquàtic que s'ha trobat en una zona del marge esquerre del Delta de l'Ebre. Els adults són aquàtics (poden arribar als 15 cm de diàmetre) i les

postes són d'un color rosat intens i molt vistoses. Surten a la part de fora de l'aigua a pondre en diferents tipus de males herbes (boba, senill,...) i sobretot en estructures dures com ponts, comportes, pedres.... Segons bibliografia es poden arribar a considerar plaga en arròs, és per això que en aquests moments, si trobeu postes o adults als vostres camps d'arròs les actuacions més efectives a prendre són les següents:

- Extraieu-les de dins del camp de forma manual i tritureu-les bé per assegurar-vos de que no queda ni cap ou ni cap individu adult viu.
- Aviseu a Sanitat Vegetal (977 50 01 74) o ADV de l'arròs (977 70 40 68) o al Parc Natural del Delta de l'Ebre (977 48 21 81) per informar sobre localització i nº de postes/individus.
- Eviteu moviments d'individus i ous a altres indrets.
- Intenteu netejar al màxim la maquinària utilitzada als desaigües o arrossars de les zones afectades.

Males herbes

Cal anar en compte amb la maquinària utilitzada en els treballs del sòl, per evitar que es disseminin les llavors de les males herbes (*Heteranthera*, *Echinochloa*, *Leptochloa*,...).

L'Ordre ARP/342/2006, de 30 de juny, declara l'existència oficial a Catalunya de les males herbes *Leptochloa sp.*, *Leersia oryzoides* i *Sagittaria sp.*, i s'estableixen mesures obligatòries de lluita.

En cas de detectar qualsevol d'aquestes espècies aviseu al Servei de Sanitat Vegetal a les Terres de l'Ebre (977 50 01 74). En cas de no complir amb aquesta Ordre s'infringeix la Condicionalitat.

Quironòmids (*Chironomus*, *Cricotopus*)

Per realitzar tractaments contra aquestes plagues, només estan autoritzats els productes: *Bacillus thuringiensis* var. *israelensis* i l'etofenprox. És recomana, sempre que es pugui, reduir al màxim el temps entre la inundació i la data de sembra per tal d'evitar incidències fortes de quironòmids als camps.

ORDI

Pugons

Aquest mes encara poden créixer les seves poblacions i provocar danys però ja és menys probable. En cas d'arribar a 10 pugons/espiga de mitjana entre l'espigat i la floració, estaria justificat un tractament, però hi ha el risc de perdre la producció del que xafen les rodes del tractor en el tractament. Productes: alfa cipermetrín, deltametrín, esfenvalerat, lambda cihalotrín i pirimicarb.

Helminthosporiosi (*Drechslera teres*)

En aquesta campanya s'han observat infeccions mitjanes d'helminthosporiosi en algunes zones de les comarques de l'Urgell, la Noguera i el Segrià. És important tenir present que si bé es poden detectar atacs relativament importants en aquesta època, normalment no és necessari fer tractaments contra la malaltia perquè se sol aturar quan puguen les temperatures. En cas de dubte, consulteu els contestadors telefònics automàtics de les diferents zones per valorar la idoneïtat d'un tractament. Productes: azoxistrobín, azoxistrobín + ciproconazol, carbendazim + flusilazol, clortalonil, flutriafol, procloraz i tebuconazol.

Rincosporiosi (*Rynchosporium secalis*)

En aquesta campanya s'han observat algunes infeccions importants de rincosporiosi, sobretot en varietats d'ordis alternatius. De forma general no es creu necessari tractar aquesta malaltia però si seria convenient fer-ho en parcel·les on no s'han controlat els atacs fins ara i les severitats continuen sent importants, ja que és una malaltia molt agressiva. Cal tenir en compte però que el tractament en aquests moments del cycle del conreu serà difícil de justificar perquè els danys poden ser en molts casos ja irreversibles i els danys per les rodades del tractor quan es fa el tractament poden ser importants. En cas d'atacs mitjans o greus en zones frescals o semifrescals, on el cycle és més llarg i el conreu és més retrassat, podria ser encara rendible fer un tractament fungicida. Productes: azoxistrobín + ciproconazol, epoxiconazol, fenpropimorf, procloraz, procloraz + tebuconazol, propiconazol, triadimenol.

BLAT I ORDI

Cendrosa (*Blumeria graminis hordei*, *B. g. tritici*)

Degut a que la fenologia del cereal és ja molt avançada, en aquests moments ja no és recomanable tractar a no ser en parcel·les situades en zones semifrescals o frescals. En aquests casos, si se superen els nivells entre 1% i 5% de malaltia encara seria rendible un tractament fungicida.

En algunes parcel·les de blat també s'han trobat infeccions de cendrosa, encara que amb nivells baixos, de entre el 0,5% i el 5% de severitat. En aquests casos seria el moment adequat de fer un tractament específic antioidi. En general, si se superen els nivells entre 1% i 5% de malaltia seria rendible un tractament fungicida.

Productes:

INGREDIENT/S ACTIU/S	BLAT	ORDI
Azoxistrobín	X	X
Azoxistrobín + ciproconazol	X	X
Carbendazim	X	X
Carbendazim + flusilazole	X	X
Ciproconazole	X	X
Ciproconazole + trifloxistrobín	X	X
Epoxiconazole	X	X
Fenpropimorf	X	X
Flutriazol	X	X
Mancozeb + metil tiofanat	X	
Metil tiofanat	X	X
Procloraz	X	X
Procloraz + tebuconazol	X	X
Procloraz + propiconazole	X	X
Propiconazole	X	X
Sofre	X	X
Tebuconazole	X	X
Tetraconazole	X	
Triadimenol	X	X

Rovell bru (*Puccinia hordei*, *P. recondita*)

En algunes zones, també frescals o semifrescals poden haver atacs greus a final de cycle, tant en ordi com en blat. Aquests atacs poden ser freqüents en zones on la malaltia és habitual, com les comarques de Girona. Només en zones amb

antecedents i en aquells casos de previsió d'atac greu (de més de 10 o 15% de severitat en fulla) es podria justificar el tractament en aquest moment. Ingredients actius autoritzats en el quadre següent:

INGREDIENT/S ACTIU/S	BLAT	ORDI
Azoxistrobín	X	X
Azoxistrobin + ciproconazol	X	X
Carbendazim + flusilazole	X	X
Ciproconazol	X	X
Ciproconazol + trifloxistrobín	X	X
Epoxiconazol	X	X
Fenpropimorf	X	X
Flutriazol	X	X
Mancozeb	X	X
Mancozeb + metil tiofanat	X	
Procloraz + propiconazole	X	X
Propiconazole	X	X
Tebuconazole	X	X
Triadimenol	X	

BLAT

Septòria (*Septoria tritici* i *Stagnospora nodorum*)

La present pot ser una campanya de risc d'infeccions de septòria en varietats susceptibles o mitjanament susceptibles, pels episodis freqüents de pluges primaverals. En parcel·les amb nivells de malaltia superiors al 5-10% de severitat, és recomanable fer un tractament cas que sigui regadiu o que plogui més de 5 l/m². Productes: azoxistrobín, carbendazim + flusilazole, ciproconazol + trifloxistrobín, clortalonil, epoxiconazole, flutriafol, mancozeb, procloraz, procloraz + propiconazole, procloraz + tebuconazol, propiconazole, tebuconazol i tetraconazol.

CULTIUS HORTÍCOLES

TOMÀQUET

Mosca blanca (*Trialeurodes vaporariorum* i *Bemisia tabaci*)

Les poblacions de *Trialeurodes vaporariorum* i *Bemisia tabaci* poden començar a assolir nivells elevats degut a la bonança de les temperatures. Per tant, serà important realitzar observacions i recomptes en les plantacions per tal de conèixer l'evolució d'aquesta plaga i la dels seus enemics naturals. Es recomana la intervenció de tècnics d'Agrupacions de Defensa Vegetal (ADV) per l'assessorament fitosanitari.

- **Control biològic:** Diferents enemics naturals són els que poden controlar aquesta plaga. *Macrolophus caliginosus* (imatge 1) i *Nesidiocoris tenuis* són els que donen millors controls a la vegada que poden arribar a colonitzar els nostres cultius, de manera espontània, sempre i quan els tractaments que realitzem, siguin respectuosos amb aquests. Caldrà vigilar amb les poblacions de *N. tenuis*, ja que un excés d'aquests, podria arribar a provocar danys en planta.

- **Control químic:** Si és necessari realitzar algun tractament fitosanitari s'utilitzaran les matèries actives que tinguin un menor impacte sobre la fauna auxiliar. Recordar que *Bemisia tabaci*, transmissora del virus de la cullera del tomàquet (TYLCV) i del virus cloròtic del tomàquet (ToCV) adquireix resistència als insecticides molt fàcilment; els tractaments indiscriminats es tradueixen en la selecció de poblacions de mosca blanca resistents i molt difícils de combatre.

Imatge 1: *Macrolophus caliginosus* (nimfes i adult)

Cuca del tomàquet (*Helicoverpa armigera*)

Durant el mes de maig solen aparèixer les primeres generacions d'aquest lepidòpter (imatge 2) que causa força problemes en el tomàquet. És important utilitzar trampes amb feromona per poder fer un seguiment més acurat d'aquesta plaga i observar si el lepidòpter ja ha realitzat la posta per tal de preveure els primers atacs i realitzar el tractament en el moment més idoni.

- **Control biològic:** Diferents enemics naturals són els que poden controlar aquesta plaga. *Macrolophus caliginosus* és un gran depredador d'ous d'aquesta plaga.
- **Control químic:** *Bacillus thuringiensis* és un producte respectuós amb la fauna auxiliar i per aquest motiu, tractaments reiterats (amb periodicitat cada 7 a 15 dies) poden arribar a fer un bon control de la plaga, a la vegada que ens respectarà els enemics naturals que ens ajudaran també a combatre-la. Si és necessari realitzar algun tractament fitosanitari s'utilitzaran les matèries actives que tinguin un menor impacte sobre la fauna auxiliar.

Imatge 2: *Helicoverpa armigera*

Àcar del bronzejat (*Aculops lycopersici*)

En condicions de calor i baixa humitat ambiental solen aparèixer els primers atacs d'aquest àcar que deixa les tiges de la tomaquera, d'un to marronós. Generalment a la part inferior de la tija i a les primeres fulles, prop de la superfície del sòl i, progressivament, evoluciona de forma ascendent per tota la planta. Es tindrà cura de localitzar les primeres plantes afectades.

- **Control biològic:** *Amblyseius andersoni* és un àcar fitoseïd depredador d'aranyes roges (*Tetranychus urticae*) així com també és depredador d'àcars eriòfids com els del tomàquet (*Aculops lycopersici*). Es pot trobar de forma natural en la nostra zona, presenta una gran mobilitat i s'alimenta d'un rang major de preses que altres àcars fitoseïds.
- **Control químic:** Per al seu control químic, cal localitzar els primers focus i realitzar els tractaments dirigits a les plantes afectades. El sofre exerceix un bon control de la plaga si és utilitzat de forma preventiva.

Virosis del tomàquet (TSWV, TYLCV, PepMV)

El DAR va publicar l'**ORDRE ARP/107/2005**, (DOGC núm. 4352 de 30/3/05) per la qual es declara l'**existència oficial a Catalunya dels insectes vectors de virus d'hortícoles** i s'estableixen mesures obligatòries de prevenció i lluita contra aquests insectes.

MESURES OBLIGATÒRIES A PRENDRE

És obligació dels titulars d'explotacions i dels propietaris de parcel·les amb cultius hortícoles hostes d'insectes vectors i dels virus, executar les mesures de prevenció i lluita següents:

- a) Adquirir material vegetal que procedeixi de vivers autoritzats i conservar durant un any el passaport fitosanitari de les plàntules així com el de les llavors que ho requereixin. En el cas de fer-se el propi planter, cal comunicar-ho a la Unitat de Sanitat Vegetal dels serveis territorials del Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca corresponents.
- b) A l'inici del cultiu, arrencar i eliminar immediatament les plantes afectades pels virus esmentats, així com les plantes adjacents.
- c) Finalitzat el cicle econòmic del cultiu i si s'ha observat presència de virus, cal aplicar les mesures fitosanitàries següents: **En hivernacle**, es tallaran o s'arrencaran les plantes i si hi ha presència d'insectes vectors, s'efectuarà prèviament un tractament fitosanitari per tal d'evitar-ne la migració. Es mantindrà l'hivernacle hermèticament tancat fins a la dessecació total de les plantes, i s'eliminaran posteriorment les restes vegetals de manera oportuna. Si l'estat fitosanitari del cultiu ho permet es podran incorporar immediatament al sòl les plantes amb picadora o cultivador. **En cultius a l'aire lliure o sota malla**, es realitzarà un tractament per a la dessecació immediata de les plantes, i si hi ha presència d'insectes vectors, un tractament insecticida previ. En cultius de tardor-hivern, i atesa la baixa mobilitat dels insectes vectors, es podran arrencar les plantes sense adoptar cap mesura especial, per controlar la seva destrucció immediata. Com en el cas de cultius en hivernacle, també es podran incorporar les plantes al sòl.
- d) Resta prohibit l'abandonament dels cultius.
- e) En el cas de parcel·les afectades per virus transmissibles per contacte, es desinfectarà. La maquinària i els estris de treball i, si escau, les canonades i les estructures amb la freqüència i de la manera oportuna.

Virus de la cullera del tomàquet (TYLCV)

Per reduir la distribució en camps on ja existeix l'inòcul, és necessari realitzar un bon control de *Bemisia tabaci*, vector del virus, principalment mitjançant la introducció i/o conservació de la fauna útil. A més, caldrà arrencar les plantes afectades immediatament per evitar que la mosca blanca transmeti el virus a altres plantes encara sanes. Cal tenir en compte que hi ha un període de temps en que la planta no mostra els símptomes, per tant, és important eliminar les afectades i les del voltant, tan bon punt s'observin els signes característics de la malaltia.

Imatge 3: Atac de TYLCV en tomàquet

Tuta del tomàquet (Tuta absoluta)

Tuta absoluta ja té activitat i en certes zones, principalment en les zones costaneres, ja s'han començat a detectar danys en tomaquera petita. És de cabdal importància tenir en compte la plaga des dels primers estadis i actuar conforme el mètode de producció. Els danys que pot ocasionar quan la tomaquera és petita, poden ser molt devastadors doncs ens podem trobar en que devoren l'ull de la planta i per tant, n'aturen el seu desenvolupament.

- **Mesures culturals:** *L'eliminació de males herbes, pot ser determinant per evitar els atacs primerencs. També la col·locació de malles a les finestres dels hivernacles, pot evitar l'entrada d'aquests individus, a la vegada que n'impedeix l'entrada de molt altres de nocius. Si tenim Tuta, quan procedim al desfullat de la part inferior de la planta, és important recollir aquestes fulles en un cubell i destruir-les posteriorment, amb això, estem retirant gran part de l'inòcul que ens podria seguir infectant el cultiu.*

Marges: *Certs marges de plantes, instal·lats a les vores dels cultius, serveixen com a reclam d'enemics naturals, que ens serviran per a combatre les plagues del cultiu de manera natural. Aquesta pràctica, cada cop més utilitzada, sembla presentar una bons resultats de reclam d'aquests organismes beneficiosos.*

- **Control biològic:** *Els mírids *Macrolophus caliginosus* i *Nesidiocoris tenuis* i diverses espècies de *Trichogramma*, presenten capacitat depredativa i parasitativa envers a *Tuta absoluta*. Es recomanen doncs els tractaments amb *Bacillus thuringiensis* per tractar-se d'un producte respectuós amb aquests individus i per ser un producte que no provoca resistències.*
- **Control químic:** *Podem seguir el següent criteri de tractaments:*

MATÈRIES ACTIVES	RESTRICCIONS D'ÚS	AFECTACIÓ MÍRIDS
Spinosad (SPINTOR®)	No realitzar més de 3 tractaments durant tot el cicle de cultiu, ni més de 2 tractaments consecutius per tal d'evitar fenòmens de resistència	No afecta a adults tot i que compromet la descendència ja que afecta a la fertilitat de les nimfes
Indoxacarb (STEWART®)	No realitzar més de 6 tractaments durant tot el cicle de cultiu, ni més de 2 tractaments consecutius per tal d'evitar fenòmens de resistència	Presenta una mortalitat d'adults superior tot i que no afecta tan a la fertilitat dels individus
Azadiractin (Diferents formulats)	Aquest producte pot afectar de manera important als mírids depredadors. També presenta fenòmens de fotodegradació	Afecta a les poblacions de mírids
Bacillus thuringiensis (Diferents formulats)	Tal i com passa amb l'azadiractin, molts formulats de <i>Bacillus thuringiensis</i> es degraden amb el sol, per això es recomanen els tractaments al final de la jornada.	No afecta a les poblacions de mírids
Abamectina (CAL-EX AVANCE® i FULGORAL AVANCE®)	No realitzar més de 3 tractaments per campanya.	Afecta a les poblacions de mírids
Etofenprox (TREBON®)	No realitzar més de 2 tractaments per campanya	Afecta a les poblacions de mírids
Metaflumizona (ALVERDE®)*	No realitzar més de 2 tractaments durant tot el cicle de cultiu	Afecta a les poblacions de mírids
Flubendiamida (FENOS®)*	No realitzar més de 2 tractaments durant tot el cicle de cultiu	Afecta lleugerament a les poblacions de mírids
Emamectina (AFFIRM®)*	No realitzar més de 3 tractaments durant tot el cicle de cultiu, espaiats un mínim de 7 dies	Afecta a les poblacions de mírids
Clorantraniliprol (ALTACOR®)*	No realitzar més de 2 tractaments durant tot el cicle de cultiu, espaiats un mínim de 7 dies	Afecta lleugerament a les poblacions de mírids

*Els productes destacats, tenen una autorització excepcional per 120 dies fins al 14 de juliol de 2010

ENCIAM

Pugons

Durant aquest mes, seguirem trobant pugons de forma generalitzada en tomaquera, enciam, mongetera, carxofera i altres hortalisses. Per detectar els primers focus, cal observar el conreu, especialment els marges de la parcel·la.

Imatge 4: Pugó en enciam

- **Mesures culturals:** *L'establiment de marges de diferents espècies de plantes amb flor, ajuda a la presència d'enemics naturals que ens parasitaran o depredaran el pugó del cultiu, doncs augmenten la biodiversitat del camp.*

Míldiu (*Bremia lactucae*)

En l'anvers de les fulles es formen unes taques groguenques que, en el revers, queden cobertes per un miceli blanquinós. En aquesta època de l'any les condicions meteorològiques són les més apropiades pel desenvolupament del fong, per tant cal tractar quan apareguin els primers símptomes. També és important emprar mesures culturals per minimitzar la retenció de pel·lícules d'aigua sobre les fulles. Les condicions òptimes per al seu desenvolupament són entre 10-20 °C de temperatura i humitats relatives elevades, al voltant del 95%.

- **Mesures culturals:** *Com totes les malalties criptogàmiques, s'han d'evitar els excessos d'humitat. Això s'aconsegueix mitjançant la regulació dels regs i el treball del sòl per evitar entollaments. Depenent de la tipologia del sòl, es pot contemplar el manteniment d'una capa herbosa per sota del nivell del cultiu. L'ús de varietats resistents també és clau per al control d'aquesta malaltia, sobretot en aquelles parcel·les on hi ha un llarg antecedent de la malaltia.*
- **Control químic:** *És important alternar les diferents matèries actives per evitar resistències així com alternar-ne també les famílies químiques.*

API I JULIVERT

Septoriosi (*Septoria apii* i *Septoria petroselinii*)

Els símptomes de septòria (imatge 5) es manifesten per la presència en les fulles de taques de color marró clar, en les que s'observen uns punts negres que són els picnidis del fong. En poc temps les fulles arriben a dessecar-se. En atacs molt severs la infecció pot arribar a la penca de l'api. Es pot transmetre per llavor. Durant aquest període es poden donar els atacs més intensos.

- **Mesures culturals:** *Procurarem no circular per la plantació quan les plantes estiguin humides ja que en produir ferides, el fong té més capacitat de penetració. Intentarem també no realitzar regs cap al tard per evitar la presència de gotes d'aigua a les fulles, i en conseqüència, impedir així el transport d'espores i la infecció de plantes sanes. La rotació d'aquest cultiu és molt important.*

Imatge 5: Septoria en api

FORESTALS, PARCS I JARDINS

ALZINA I ROURE

[Eruga peluda del suro](#) (*Lymantria dispar*)

Vigileu l'evolució de la posta a les comarques afectades els últims anys.

[Tortrix viridana](#)

Si a mitjan maig es veuen atacs podeu fer un tractament amb *Bacillus thuringiensis* (erugues joves) o piretroids autoritzats.

CASTANYER D'ÍNDIES

[Minadora de la fulla](#) (*Cameraria ohridella*)

Aquesta plaga va aparèixer a Catalunya l'any 2004 a les comarques d'Osona i Vallès Oriental i s'ha estès a altres comarques com la Selva, Maresme, Barcelonès i Vallès Occidental. Cal vigilar el vol de la primera generació de papallones coincidint amb l'aparició de les fulles del castanyer. Les erugues d'aquesta plaga efectuen petites mines a les fulles del castanyer d'Índies (*Aesculus hippocastanum*). Els atacs són fàcilment visibles, ja que s'observen taques més o menys circulars a les fulles i moltes papallonetes volant a la zona de castanyers afectats. El moment de realitzar tractaments és en quant s'observen les primeres taques. Per als productes a utilitzar cal consultar al Servei de Sanitat Vegetal (SSV). Avisar de la aparició de qualsevol focus nou de la plaga o de qualsevol símptoma sospitós al SSV.

CÍTRICS ORNAMENTALS

[Unaspis yanonensis](#)

La caparreta *Unaspis yanonensis* és una plaga perillosa dels cítrics, que deprecia la fruita i, en casos d'atac greu, pot arribar a matar l'arbre.

Va ser localitzada per primera vegada l'any 2003 en cítrics ornamentals al terme

municipal de Castelló d'Empúries i posteriorment s'han trobat nous focus a altres localitats de l'Alt Empordà, així com a localitats de les comarques del Barcelonès, Maresme, Vallès Occidental i Vallès Oriental

[L'Ordre ARP/237/2003](#) va declarar l'existència oficial d'aquesta nova plaga i va establir les següents mesures obligatòries de lluita:

- Notificar al Servei de Sanitat Vegetal la presència de cítrics afectats per la plaga o amb símptomes sospitosos.
- Els proveïdors de material vegetal han de vigilar de forma estricta la presència de la plaga.
- Els propietaris dels jardins i horts amb presència de cítrics afectats per la plaga han de permetre l'accés de les persones oficialment autoritzades per a realitzar les tasques d'inspecció, de destrucció obligatòria o altres mesures adients per controlar la plaga.
- En zones properes als focus, cal efectuar anualment 2 tractaments insecticides dirigits contra larves joves (un a la primera quinzena de juny i l'altre un mes més tard), utilitzant productes específics contra cotxinilles barrejats amb olis d'estiu.

OM

Galeruca (*Galerucella luteola*) i Escolítids (*Scolytus sp.*)

Els atacs de galeruca solen ser periòdics i intensos en les comarques de Catalunya on s'ha instal·lat. Per lluitar contra aquesta plaga, especialment als llocs on en anys anteriors hagi hagut forts atacs, cal efectuar tractaments, mullant les fulles dels oms amb alfacipermetrín. El primer tractament es farà quant els adults hivernants surtin dels seus refugis i es situïn a sobre de les fulles per alimentar-se i fer la posta. Això sol tenir lloc a finals d'abril primers de maig. Aquests tractaments han d'anar dirigits també a les branques i el tronc, per tal de protegir al mateix temps els oms dels atacs dels escolítids.

PALMERA

Eruqa barrinadora (*Paysandisia archon*)

La incidència d'aquesta plaga té lloc principalment a la demarcació de Girona on continuen apareixent nous exemplars de palmeres afectades. Afecta especialment al *Trachycarpus*. Tot i que ha estat objecte de tractaments als planters, la existència de palmeres en espais públics i jardins privats fa que s'hagi observat presència d'aquesta plaga a diversos indrets de Catalunya. Es per això que tot i tractar-se d'una plaga menys agressiva que la del morrut (*Rhynchophorus ferrugineus*), cal, en les zones afectades, efectuar tractaments preventius i, en zones no afectades mantenir la vigilància sobre la seva possible presència.

- **Mesures culturals:** *En zones no afectades mantenir la vigilància sobre la seva possible presència. Cas de palmeres molt afectades, irrecuperables, cal talar i destruir mitjançant la trituració.*
- **Control químic:** *Cal, en les zones afectades, efectuar tractaments preventius amb productes adients.*

Morrut de les palmeres (*Rhynchophorus ferrugineus*)

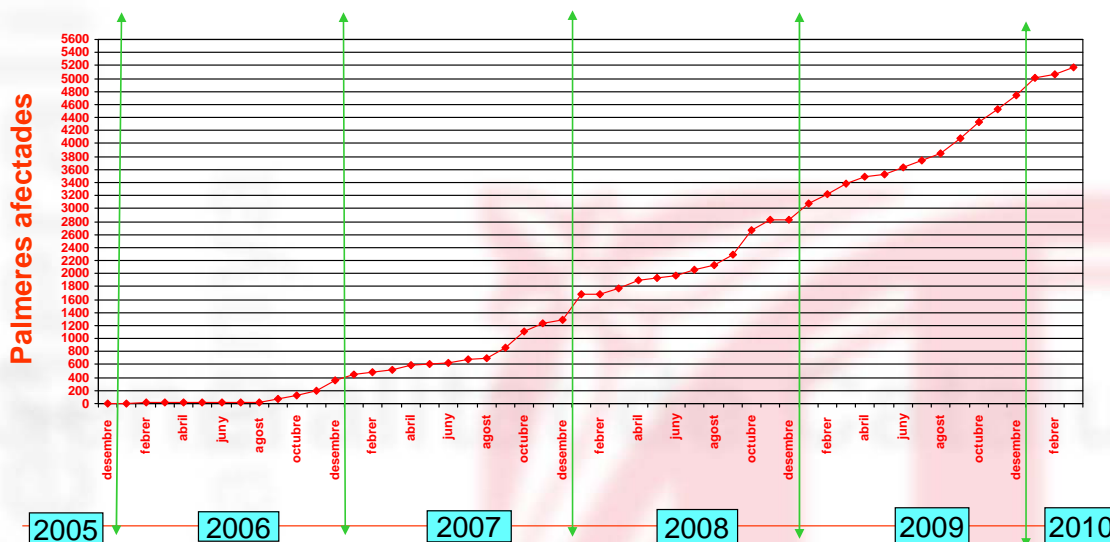
La baixada de temperatures hivernals, ha estat molt moderada a la zona del litoral català que és on es troben els focus de palmeres afectades, però suficient per alentir el cycle biològic d'aquests barrinadors.

El ritme de detecció de noves palmeres afectades, és semblant a l'any passat però localitzat en les mateixes comarques. És molt important continuar amb la vigilància i comunicar qualsevol sospita de palmeres afectades, al Servei de Sanitat Vegetal del DAR. En el cas concret del morrut, qualsevol sospita cal adreçar-se al DAR o a l'empresa pública, **Forestal Catalana SA, tel. 93 411 09 26, amb qui el DAR ha signat un conveni de col·laboració per dur a terme les tasques de lluita contra la plaga.** [Consulteu a internet la web del DAR](#) on trobareu més informació.

Recordeu que totes les palmeres que circulen o es planten al nostre territori han d'anar acompanyades del preceptiu [Passaport Fitosanitari CE](#).

- **Mesures culturals:** En zones no afectades mantenir la vigilància sobre la seva possible presència. En zones no afectades però properes a zones afectades, intensificar la vigilància. Cas de palmeres sospitoses comunicar als organismes oficials abans esmentats. Les palmeres positives de plaga seguiran un procediment indicat pel Servei de Sanitat Vegetal.
- **Control químic:** En les palmeres de les zones no afectades però properes a zones afectades així com en les palmeres de zones afectades, cal efectuar tractaments preventius amb productes adients (en especial en palmera canària).

Evució mensual de les palmeres afectades pel morrut a Catalunya, des de la seva detecció

Recordeu que totes les palmeres que circulen o es planten al nostre territori han d'anar acompanyades del preceptiu [Passaport Fitosanitari CE](#).

[Decisión 2008/776/CE](#) per la que s'adopten mesures d'emergència per a evitar la introducció i propagació del **Morrut de les palmeres**

Telèfons del Servei de Sanitat Vegetal

Serveis Territorials a Barcelona : 93 409 20 90, Girona: 972 45 43 10,
Lleida: 973 23 64 12 / 973 24 50 55 58
Tarragona : 977 25 04 21 / 977 25 04 20, Terres d'Ebre: 977 50 01 74

PI

Nematode de la fusta (*Bursaphelenchus xylophilus*)

És un nematode que actua com a paràsit de coníferes, i està associat amb diferents espècies de *Monochamus* (insectes coleòpters que actuen com a vectors). Afecta principalment als pins, sent les espècies més susceptibles el pi pinastre (*P. Pinaster*), el pi roig (*P. Sylvestris*) i la pinassa (*P.nigra*). Actualment Portugal ha estat declarada zona demarcada respecte aquest organisme de quarantena, per la qual cosa s'ha d'exigir, en la compra de fusta de pi o derivats, palets o fustes pel transport i embalatge de mercaderies, procedent d'aquest país, que compleixin la normativa establerta que garanteix que estan lliures de l'organisme. Podeu trobar [més informació](#) sobre aquesta plaga.

- **Mesures culturals:** *S'han establert mecanismes per garantir que aquesta malaltia no s'introdueixi a Catalunya. Per aquesta raó es duen a terme:*
 - *Prospeccions a les masses forestals susceptibles*
 - *Inspeccions a les serradores i indústries de la fusta*
 - *Control de les importacions i transport de fusta i dels embalatges de fusta.*

Qualsevol indici o sospita de la presència d'aquest patògen de quarantena s'ha de notificar al Servei de Sanitat Vegetal del Departament d'Agricultura, Alimentació i Acció Rural (93 409 20 90) o al Servei de Gestió Forestal del Departament de Medi Ambient i Habitatge (93 567 42 00) per tal de procedir a la seva confirmació i, si escau, eradicació

Tota la fusta procedent de Portugal bé sigui en rotllo o en taulons, ha de venir acompanyada del corresponent [Passaport Fitosanitari CE](#). En el cas dels palets o altre material d'embalatge ha de portar el distintiu conforme ha estat tractat d'acord amb la [norma NIMF-15](#)

Restriccions per a la recuperació d'embalatges utilitzats en enviaments comercials amb Portugal

En aplicació de la Decisió 2009/420/CE de la Comissió, de 28 de maig de 2009, que modifica la Decisió 2006/133/CE de la Comissió, per la que s'exigeix als Estats membres que adoptin, amb caràcter temporal, mesures complementàries contra la propagació de *Bursaphelenchus xylophilus* (Steiner et Buhrer) Nickle et al. (el nematode de la fusta del pi), en el que respecta a zones de Portugal distintes

d'aquelles en les que s'hagi comprovat la seva absència; modificada a la vegada per la Decisió 2009/462/CE de la Comissió de 12 de juny de 2009, a **partir del dia 1 de gener de 2010, totes** les empreses que tinguin contactes comercials amb Portugal i vulguin recuperar els seus embalatges, independentment que la fusta sigui nova i/o vella, que tingui o no logotip que permeti la seva traçabilitat, o sigui embalatge "pooling", **cal que els tractin d'acord amb la norma NIMF-15 prèviament al seu enviament.**

Perforadors dels brots (*Tomicus destruens*)

En parcs i jardins, es poden realitzar tractaments dirigits a les capçades on s'observin branquillons trencats. Productes: alfacipermetrín i deltametrín.

Perforador del pi roig (*Ips acuminatus*) (*I. sexdentatus*)

Es recomanable col·locar punts-esquer en zones on periòdicament hi ha forts atacs d'aquests perforadors, a fi de rebaixar les poblacions. La Generalitat continua amb la campanya de trapes de feromones, tan o més efectives que els punts esquers tradicionals i les quals s'han col·locat a diversos indrets de Catalunya.

PLÀTAN

Cendrosa (*Microsphaera platani*)

Cal estar atents a la brotada dels plàtans, i quan s'observin les primeres taques en fulles i brots, fer el primer tractament amb fungicides anticendrosa.

POLLANCRE

Eruga perforadora (*Paranthrene tabaniformis*)

A finals de maig començarà el naixement de les erugues. A les zones afectades caldrà fer el 1r tractament dirigit a la part inferior del tronc amb alfacipermetrín.

ROSÀCIES ORNAMENTALS

Foc bacterià (*Erwinia amylovora*)

El 22.2.2007 es va publicar el [DECRET 42/2007](#), de 20 de febrer, pel qual s'estableixen mesures per a la prevenció del foc bacterià (*Erwinia amylovora*).

Les plantes de *Amelanchier*, *Chaenomeles*, *Cotoneaster*, *Crataegus*, *Cydonia*, *Eryobotrya*, *Malus*, *Mespilus*, *Photinia davidiana*, *Pyracantha*, *Pyrus*, *Sorbus*, destinades a noves plantacions han d'anar emparades amb [Passaport Fitosanitari CE](#), amb el distintiu ZP (zona protegida). Recordem que està prohibida la plantació d'aquestes plantes en voreres, mitjanes i altres zones enjardinades de carreteres, autopistes i autopistes de tot Catalunya. Si en trobeu símptomes sospitosos aviseu ràpidament al Servei de Sanitat Vegetal.
